

Nr. 29 og 30, og jeg kan heller ikke sige Andet, end at de begge ere feilfulde; men jeg vil dog stemme for dem begge, fordi jeg anser § 47, som den foreligger i Lovforslaget, for aldeles uholdbar. Jeg tror, det vil være aldeles ufor- svarligt at vedtage § 47, fordi der staar Ordet „klarlig“. Naar man kan se, at Noget er en Forbrydelse, er det aldeles utaaeligt at forlange, at man klarlig skal se, at det er en Forbrydelse; Mobsætningen mellem en Formodning og fuld- stændig Indsigt maa være nok. Ved Ordet „klarlig“ setter man et Stempel paa alle mili- tære Forbrydelser, saaledes at ikke en af hundrede vil blive straffet; det er min fulde Overbevisning. Man siger: Den Tyr har nok kunnet indse, at det var en Forbrydelse; det er klart, men han har ikke klarlig kunnet indse det. Naar dette Ord „klarlig“ ikke udgaar, er der sat et Stempel paa Forbrydelsers Straffrihed i militære Forhold. Naar jeg stemmer for Vædringsforslagene under Nr. 29 og 30, er det altsaa ikke, fordi jeg er- kjender, at noget af dem i og for sig er noget godt Forslag, men det er, fordi jeg ikke vil være med til at vedtage § 47, som den staar i Lov- forslaget. Derimod vil jeg gerne være med til at indsætte noget Andet til tredje Behandling; men det gaar ikke an, at den vedkommende Mili- tære kan skubbe sig bag ved, at han nok kunde indse det, men at han ikke klarlig kunde indse det.

Bøffen: Jeg ønskede kun at gjøre en Be- mærkning overfor det ærede Medlem for Svend- borg Amts 2den Valgkreds (Steenbæk). Han øns-kede, at der i Loven skulde optages en Bestemmelse, som kunde bortrydde den temmelig gængse Op- fattelse, at den militære Disciplin Omraader strækker sig saa vidt, at en Soldat er ubetinget forpligtet til at efterkomme en hvilken som helst Befaling, og navnlig en Befaling, som sigtede til at antaste Rigsdagens Frihed. Det er ogsaa mig bekendt, at der i denne Henseende raader en ikke ringe Uklarhed hos Befolkningen, idet man mange Gange møder den Opfattelse, at den mili- tære Disciplin virkelig skulde være saa ubetinget, som det derved udtales. Den Wei, som det ærede Medlem troede at maatte tilraade Thinget at gaa, nemlig at følge Mindretallet under Nr. 30, saaledes, at den Grundlovsbestemmelse optages, der handler om Rigsdagens Sikkerhed, havde han imidlertid selv en Følelse af ikke var forsvarlig, og han maatte derfor ønske en indskrænkende Be- stemmelse knyttet dertil. Det er ogsaa klart nok, at skjøndt Mindretallets Forslag nu fremtræder i den Skikkelse, at der ved § 47 kun sker en Hen- visning til den foreslaaede nye § 139, er Meningen dog, at man ved § 47 skal underforstaa denne nye Paragraf. Naar da § 47 udtaler, i hvilke Tilfælde den Undergivne ikke er angervløs, nemlig naar han deltager i Forræderi, Oprør, Antastelse

af Rigsdagens Sikkerhed og Frihed eller anden Forbrydelse, og man dernæst tilføjer Grundlovens i sin Form ubetingede Bestemmelse, hvor det hedder: Hvo der udfæder eller adlyder nogen Befaling, som sigter til at antaste Rigsdagens Sikkerhed og Frihed, anses som skyldig i Høj- forræderi,“ vil det af Sammenstillingen af disse to Paragrafer fremgaa, at den indskrænkende Be- stemmelse, som § 47 i sin Slutning har, ikke skal gjælde de Tilfælde, som Grundlovsparagrafen opstiller. Det vil Ingen kunne antage er muligt; og saadan Fortolkning af Grundlovens § 43 vilde være aldeles urimelig og umulig; i saa Henseende giver jeg det ærede Medlem for Kjø- benhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) Ret. Det har ingeninde ved nogenjomhelst Bestemmelse været tilfjaget at ville straffe en Handling, der i sig selv ikke indeholdt nogenjomhelst sub- jektiv Skyld. Denne Bestemmelse kan altsaa ikke gives, og naar man vil fastholde den nye § 139 og tillægge det nogen Betydning, at den optages i Straffeloven, maa ganske rigtigt, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 2den Valgkreds (Steenbæk) indrømmede, dertil føies den indskrænkende Bestemmelse, som allerede er tilføjet i § 47, nemlig at den Paagjældende er angervløs, saafremt han ikke har kunnet indse, eller overhoved var be- kendt med, at der ved Befalingen tilfjagedes en Forbrydelse. Naar imidlertid det ærede Medlem maa indrømme dette, vil han se, at han netop maa komme til at stemme for det af det andet Mindretal, hvortil ogsaa jeg har sluttet mig stillede Forslag under Nr. 29. Det indeholder netop begge disse Ting, idet det fremstiller Forræderi, Oprør og Antastelse af Rigsdagens Sikkerhed og Frihed som saadanne Forbrydelser, der medføre Straf, men tillige giver den Indskrænkning i Slutningen, at den Vedkommende skal være angervløs, naar det af samtlige foreliggende Omstændigheder frem- gaar, at han ikke har kunnet indse, og at det heller ikke iøvrigt har været ham bekendt, at der ved Befalingen tilfjagedes en Forbrydelse. Det er nemlig klart, at det Tilfælde overmaade let vil kunne indtræde, naar man overhoved vil indla- de sig paa disse Tankeexperimentet om militære An- tastelser mod Rigsdagens Sikkerhed, at der bliver Spørgsmaal om Foranstaltninger, med Hensyn til hvilke den enkelte Soldat, den enkelte Undergivne ingenlunde behøver at kunne indse, at der derved tilfjagedes en Forbrydelse imod Rigsdagen. Jeg tænker mig f. Ex., at der blev opstillet Soldater eller blev kjøbt Batterier op udenfor Rigsdagens Vinduer. I det Dieblit en saadan Befaling ud- stedes, behøver den enkelte Soldat ingenlunde at vide, om derved tilfjagedes, hvad der mulig var til- fjaget, nemlig at indvirke paa Rigsdagens frie Afstemning. Det forekommer mig derfor, at det vil være nødvendigt, at en saadan indskrænkende Bestemmelse i ethvert Tilfælde tilføies, og jeg tror, dette er klart, saaledes som Forslaget er